

ρία τῶν αὐτοκρατόρων, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πολλῶν ἐκκλησιῶν καὶ πᾶν πρᾶγμα ἔρχεται εἰς τὸν καιρὸν τοῦ. Σὲ εὐχαριστῶ δὲ μεγάλως, υἱέ μου, διὰ τὴν ὑπόμνησιν καὶ τὴν συμβουλὴν σου, ἧτις χρησιμεύει πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς Ἀβυσσηνακτικῆς Αὐτοκρατορίας.

» Σὲ παρακαλῶ νὰ ἐξακολουθῆς πάντοτε τὰς πρὸς ἡμᾶς νεωτέρας εἰδήσεις σου, καὶ μᾶς ἀναφέρεις τὰς κατὰ τὰς χώρας ὑμῶν καὶ ὅ,τι ἄλλο μορφωτικὸν ἐγκρίνεις.

» Σ' ἐσωκλειῶ ἐπιστολὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ἂν δυνθῆς νὰ ἐλθῆς ἐνταῦθα καὶ γνωρισθῆς προσωπικῶς μετὰ τῆς Α. Μ. λίαν ὠφέλιμον ἔσται τοῦτο πρὸς πάντας, διότι ἐρρίζωσεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Α. Μ. ἡ πρὸς ὑμᾶς εὐμένειά του, διηγούμενος τὸν ἀξιότιμον χαρακτήρα σας, καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι δύνασαι νὰ τῷ προμηθεύσῃς πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖον καὶ χρήσιμον διὰ τὴν Αὐτοκρατορίαν.

» Ἐζήτησα ἀπὸ τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Αὐτοκράτορα ὁδηγίας περὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ἃ ἐφέρατε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐξ Αἰγύπτου, ἡ δὲ Μεγαλειότης τοῦ διέταξε νὰ σταλθῶσιν εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Γκελαμπάτ μετ' ὑπάλληλόν τινα ἐκ μέρους ὑμῶν, πεμπόντων συγχρόνως πρὸς τὴν Α. Μ. ἕκαστον λογαριασμὸν σας μετ' αὐτοῦ, ἵνα διατάξῃ τὴν ἐξόφλησιν των καὶ νέας παραγγελίας.

» Ἀπονέμω σοι τὰς πνευματικὰς εὐλογίας τῆς Α. Μακκαριότητος τοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

» Τῆς ὑμετέρας ἐντιμότητος

» ὁ ἐν Χριστῷ διάπυρος εὐχέτης

» ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΕΛΑΜΕ.

» Ἀρχιεπίσκοπος Ἀβυσσηνίας.»

ΕΥΘ.

ΓΑΛΑΤΙΚΩΝ Α΄.

(Συνέχ. ἴδε φυλλάδ. 275 καὶ 276.)

—οοο—

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι τέλους τοῦ δευτέρου Λιβυκοῦ πολέμου (202 π.Χ.), ὅτε οἱ Βόιοι, οἷον βαρέως φέροντες εἰσέλασαν εἰς τὰς χώρας τῶν συμμάχων τῶν Ῥωμαίων καὶ ἤρπαζον. Τὸν δὲ κατ' αὐτῶν σταλέντα στρατηγὸν Ὀπίον πανταχόθεν κυκλώσαντες ἀπέσφαξαν μετὰ τοῦ στρατεύματος. Εὐθέως μετὰ τὸ ἄκουσμα τοῦτο ὁ Ἰπάτος Αἴλιος Ποίετος ἐδράμε πρὸς ἐκδίκασιν. Οἱ Γαλάται τότε φοβηθέντες ἀπεσύρθησαν, αὐτὸς δὲ ἐλεηλάτησε τὴν χώραν μεταβάς δὲ μετέπειτα εἰς Αἰγυπτιακὴν εἰλκυσεν εἰς τὴν συμμαχίαν τῆς πόλεως λαόν τινα αὐτῆς (204 π.Χ.) (1).

Τῷ δ' ἐπομένῳ ἔτει οἱ Γαλάται διοικούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀμίλκα, ὃν εἶχεν ἀφήσει εἰς Ἰταλίαν Ἄνων ὁ

Καρχιδόνιος, ἐπέδραμον αἰφνὴς τὰς χώρας τῶν συμμάχων τῆς Ῥώμης, ἐκυρίευσαν τὴν Πλακεντίαν, τοὺς δὲ κατοικοῦντας ἀπέκτειναν. Προῆλθον ἔπειτα εἰς Κρεμόναν. Ὁ Πραίτωρ Φούριος Πουρπουραῖος περὶ Ἀρίμινον τότε μετὰ τοῦ στρατεύματος ᾧν, ἐκίνησε κατὰ τῶν ἐχθρῶν μετὰ τοῦ ἰδιοῦ καὶ τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ἰπάτου Ἀυρπλίου (ἀπόντος αὐτοῦ) στρατοῦ. Γενομένης δὲ μάχης παρὰ τῇ Κρεμόνᾳ, νικῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι λαμπρῶς, πλῆθος δὲ πολλὸ τῶν Γαλατῶν κατακόπτεται. Οὐδὲν ἦττον ὅμως ὁ κατ' αὐτῶν πόλεμος ἐξηκολούθη καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ἃ δὲ διοικῶν τὰ ἐκεῖ στρατεύματα Αἴλιος δὲν κατώρθωσεν οὐδὲν λόγου ἄξιον κατ' αὐτῶν. Οἱ δὲ ἐφ' ἐξῆς ἐκλεχθέντες Ἰπάτοι Γ. Κορνῆλιος Κέθηγος καὶ Κ. Μινούκιος Ῥούφος (197 π. Χ.) ἐστράτευσαν καὶ οἱ σύνδου κατὰ τοῦ Ἀμίλκα, ὅστις ἠγεῖτο αὐτῶν. Τούτων δὲ ὁ Κέθηγος λαμπρὰν νίκην ἔλαβε, καὶ πλείους τῶν Γαλατῶν ἀπέκτεινε, πολλοὺς δὲ ἠχμαλώτισεν, ἐν οἷς καὶ τὸν στρατηγὸν Ἀμίλκαν. Ὁ δὲ Ῥούφος ἐλεηλάτησε τὴν χώραν τῶν Βοίων καὶ Αἰγύων (1).

Οἱ δὲ ἐφεξῆς Ἰπάτοι Α. Φούριος Πουρπουραῖος καὶ Μ. Κλαύδιος Μάρκελλος ἀπεστάλησαν εἰς ἐξακολουθήσασιν τοῦ κατὰ τῶν Γαλατῶν πολέμου, οἵτινες δὲν εἶχον εἰσέτι ὑποταχθῆ ὄλοσχερῶς. Οἱ Ἰπάτοι διεξήγαγον αὐτὸν εὐτυχῶς, κατέστρεψαν δύο στρατοὺς αὐτῶν, καὶ λεηλατήσαντες τὴν χώραν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν πλήρεις λαφύρων. Ἐφεξῆς ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ καὶ Γ. Σεμπρονίου Λόγγου (194 π. Χ.), ὁ Σκιπίων ἐνίκησε νίκην κατὰ τῶν Γαλατῶν, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐφάνευσε. Μετ' ὀλίγον ὁ Ἰπάτος Μερούλας (193 π. Χ.) προσέβαλε τοὺς Βοίους, ᾧν ἱκανοὺς ἀπέσφαξε καὶ ἠχμαλώτισεν, ἐν οἷς καὶ στρατηγοὺς τρεῖς, καὶ σημαίας πολλὰς, καὶ ἀμάξια φορτηγῶς. Ἐπίσης κατεβλήθησαν καὶ οἱ Αἴγυες· γενομένων δὲ νέων ὑπάτων Α. Κουϊντίου καὶ Δομιτίου Αἰνοβάρβου κατεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος Νασικᾶ ἐντελῶς οἱ Βόιοι. Συγχρόνως καὶ ὁ ἀνθύπατος Θέρμας ἐτελείωσε τὸν κατὰ Αἰγύων πόλεμον ἐγκρατῆς τῆς χώρας γενόμενος. Ἐπὶ τῇ κατὰ τῶν Βοίων νίκῃ εἰσέλασε θριζυμβεύων εἰς τὴν Ῥώμην Γ. Σ. Νασικᾶς (2) (191 π. Χ.).

Οἱ Ῥωμαῖοι ἐξηκολούθησαν ἐν τούτοις τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Αἰγύων καὶ τῶν λοιπῶν Γαλατῶν. Ὄθεν ἀπεστάλησαν κατὰ μὲν τῶν Αἰγύων ὁ Μ. Οὐαλέριος Μεσσάλας Ἰπάτος, κατὰ δὲ τῶν Γαλατῶν. Γ. Αἴλιος Σαλινάτωρ (188 π. Χ.) Ἰπάτοι, οἵτινες οὐδὲν ἄξιον λόγου ἐπραξαν. Οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ Μ. Αἰμίλιος Λέπιδος καὶ Κ. Φλαμίνος ἐκστράτευσαν κατὰ τῶν Αἰγύων ὑπέταξαν αὐτοὺς (187 π. Χ.). Ἐνίκηθησαν ὅμως πάλιν οἱ Αἴγυες ὑπὸ τῶν ὑπάτων Κ. Φουλβίου Φλάκκου καὶ Α. Μαλλίου Ἀκιδίου Φολβιανοῦ. Ἰποταγέντων οὕτως ἀλληλοδιαδόχως τῶν διαφόρων Γαλατικῶν ἐθνῶν, ἄλλων μὲν πρότερον, ἄλλων δὲ ὕστερον, οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ

(1) Τίτ. Αἰδ. XXXII, 43.—19. Just. XXX.

(2) Τίτ. Αἰδ. XXXVI, 40.

(1) Τίτ. Αἰδ. XXXI, 2.

διατηροῦν πάντοτε στρατὸν ἐτοιμοπόλεμον ἐν τῇ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων ἢ Κισαλπίνῃ Γαλατίᾳ, πρὸς κατὰ πνιξιν, οὕτως εἰπεῖν, τῶν ἐπαναστάσεων τῶν φιλοπολέμων τούτων λαῶν. Κατ' ἔτος δὲ οἱ ὕπατοι, καὶ ἄλλοι διοικηταὶ τῶν στρατῶν ἀπεστέλλοντο εἰς Γαλατίαν. Ἐκτοτε ἴσχυσεν ἡ τῶν Ῥωμαίων δύναμις ἐπὶ πλεόν τῶν ἐθνῶν τούτων, ὥστε τέλος, Κ. Ὀπιμίου Νέπωτος καὶ Α. Ποστουμίου Ἀλβίνου (154 π.Χ.) ὑπατευόντων, οἱ Ῥωμαῖοι ἰσχυροὶ ἤδη σφόδρα ἔφερον τὸν πόλεμον καὶ πέραν τῶν Ἀλπεων εἰς τὴν ἄλλως καλουμένην Τρανσαλπίνην, ἢ ὑπεράλπειον Γαλατίαν (1). Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τῆς Καρχηδόνος (146 π.Χ.) οἱ Ῥωμαῖοι μὴ ἔχοντες πλέον ἐχθρὸν ἀξιόμαχον νὰ φοβηθῶσι, Καρχηδονίων μὲν ἀνηρημένων Ἀχαιῶν δὲ δεδουλωμένων, ἐκυριάρχουν οὕτως εἰπεῖν καὶ τῆς Κισαλπίνης Γαλατίας. Μετὰ δὲ ἔτη τρία ὑπατευόντων Α. Καικιλίου Μετέλλου, καὶ Ἀππίου Κλαυδίου Ποῦλχερ, οἱ Σαλάσσαι, ἔθνος Γαλατικὸν πέραν τοῦ Πάδου ὑπὸ τὰς Ἀλπεὶς οἰκοῦν, ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ Α. Κλαυδίου Ποῦλχερ ὑπάτου καὶ διοικητοῦ τῶν ἐν τῇ Κισαλπίνῃ Γαλατίᾳ στρατευμάτων. Οἱ Σαλάσαι διεφέροντο συνεχῶς πρὸς τοὺς Ἰνσουβροὺς ἕνεκα τῶν μορίων τοῦ χρυσοῦ, τῶν ἐν τῷ ξέσματι τοῦ ἐκείθεν καταρρέοντος ποταμοῦ Δουρίου. Οἱ Ἰνσουβροὶ προήλθον εἰς τὸν Ἰπατον φέροντες ἐγκλήματα κατὰ τῶν Σαλασσῶν. Ὁ Ἰπατος εὐθέως στρατεύσει κατ' αὐτῶν, ἀλλ' ἠττάται. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπελθὼν ἐνίκησε καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς (2) (133

(1) Τίτ. Λίβ. ἐν ἐπιτομῇ. XLVII.

(2) Συγκεφαλαιωμένον ὡς ἔγγιστα τὰς εἰς Ἰταλίαν ἐπιδρομὰς τῶν Γαλατῶν καὶ τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν οὕτω· Ἐν τῇ Κισαλπίνῃ Γαλατίᾳ ἦσκον τὸ κατ' ἐρχὰς Λίγυες καὶ Οὐνέτοι, ἔπειτα εἰσέβαλον, ὑπέταξαν ἢ ᾤθησαν αὐτοὺς οἱ Ἑτροῦσκοι (Tusci) συστήσαντες πρὸς Β. καὶ Α. τοῦ Πάδου συμμαχίαν δώδεκα πόλεων, ὧν πρωτεύουσα ἦν Φελσίνη. Οἱ Ἑτροῦσκοι ἀπὸ τοῦ 600 περίπου π.Χ. μέχρι τῆς εἰσβολῆς τῶν Σενόνων περὶ τὰ 400 π.Χ. ὑπετάγησαν ἢ ἐδιώχθησαν ὑπὸ τῶν Γαλατῶν. Ἀκολούθως τῷ 396 ἐκυριεύσαν τὴν Ὀμβρικήν πόλιν Μέλπιν (Melrim), ἔπειτα ᾤθησαν πρὸς τὸ Κλουσίον, ἔπειτα πρὸς τὴν Ῥώμην, τὴν ὁποίαν περὶ τὸ 390 κατέλαβον καὶ ἐπερπόλησαν. Περὶ τὸ 367 ἦλθον εἰς τὸ Λάτιον. Ῥηηκολούθησαν εἰς τῷ 361, 360 καὶ 358 εἰσερχόμενοι κατὰ τῆς πόλεως, ἕως οὗ τῷ 319 ἐδίωξεν αὐτοὺς ὁ Α. Φ. Καμίλλος, υἱὸς τοῦ Φ. Καμίλλου. Τῷ 312 οἱ Σένωνες συνεμάχησαν μετὰ τῶν Ἑτρούσκων, ἀλλ' ἐνίκηθησαν τῷ 295, ἐντελῶς δὲ τῷ 283. Οἱ Ῥωμαῖοι τότε ἔκτισαν ἐκεῖ τὴν Σίναν ἢ Σενογαλλίαν. Οἱ Βόιοι καὶ οἱ Ἰνσουβροὶ ὑπέστησαν τὸ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ 228-232. Ὁ Γαλατικὸς πόλεμος ἐξεφάργη τῷ 225. Οἱ Βόιοι καὶ Ἰνσουβροὶ βοήθειαν τῶν Γαισατῶν ἐνίκηθησαν καὶ ὑπετάγησαν, οἱ μὲν Βόιοι τῷ 224 οἱ δὲ Ἰνσουβροὶ τῷ 222. Οἱ Ῥωμαῖοι τότε ἔκτισαν τὴν Κρεμόναν καὶ Πλακεντίαν τῷ 219. Εἰσβαλόντος τοῦ Ἀννίβα εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀκηρύχθησαν ὑπὲρ αὐτοῦ. Νικηθέντος δὲ τοῦ Ἀννίβα, ἐπολεμήθησαν ἀνευδότως. Ὑπετάγησαν οἱ Κενομάνοι τῷ 197, οἱ Ἰνσουβροὶ τῷ 194, οἱ Βόιοι τῷ 191, οἱ Λίγυες (Ἰδηρικὸν ἔθνος) ἀπὸ τοῦ 189-163, οἱ Εὐγάνιοι τῷ 147, οἱ Σαλάσσαι τῷ 143. Ὁ Στράβων ἐν Γεωγρ. Ε', 1, λέγει ὅτι τὰ ἐκπὸς τοῦ Αἰδοῦ κατεῖχον πρότερον Βόιοι καὶ Λίγυες καὶ Σένωνες καὶ Γαισαταί· ὕστερον δὲ πολέμους συνεχῶς Βόιοι μὲν ἐξηλάθησαν, Γαισαταὶ δὲ καὶ Σένωνες ἠφανίσθησαν, ὥστε ἔμειναν τὰ λιγυστικὰ φύλα καὶ τῶν Ῥωμαίων αἱ ἀποικίαι.

π.Χ.). Ἐξηκολούθησαν ὁμοίως οὗτοι τὰς ληστρικὰς αὐτῶν ἐπιδρομὰς μέχρις Αὐγούστου, ὅτε οὗτος τῷ 25 π.Χ. ἐντελῶς ὑπέταξεν αὐτοὺς, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ ἵδρυσε πόλιν Αὐγούσταν Πρετωρίαν καλουμένην.

Ἐκτοτε φαίνεται ὅτι ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλατία ἦν ἐντελῶς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ῥωμαίων. Διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἵδρυθεισῶν πόλεων Βονωνίας, Πάρμας, Μοστίνης, ἐκρατοῦντο εἰς ὑποταγὴν οἱ ἀτίθασσοι οὗτοι λαοὶ, καὶ ὁ Ῥωμαϊσμός ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον διεδίδετο. Παρέλαβον καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν Γήβεννον δι' ἧ καὶ Gallia Togata, ἡ ἐντὸς τοῦ Πάδου χώρα πρῶτον ἔπειτα καὶ ἡ πέραν αὐτοῦ ὠνομάσθη. Ὁφείδῃ δὲ Λικινίου Κράσσου καὶ Κ. Μουκίου Σκαιόλα ὑπατευόντων, (95 π.Χ.) φαίνεται ἡ χώρα ἐντελῶς ἡσυχάζουσα. Οἱ Ἰπατοι ἐπορεύθησαν ὁ μὲν Σκαιόλας εἰς τὴν λαχούσαν αὐτῷ Γαλατίαν Τρανσαλπίναν, ὁ δὲ Κράσσος εἰς τὴν Κισαλπίναν. Ἐνταῦθα μόλον ὅτι ἐξήτησεν ἐχθροὺς, δὲν εὗρεν εἰμὴ ληστρικήν τινα συμμορίαν τὴν ὁποίαν κατέστρεψεν. Ἐφεξῆς δὲ τῆς δυνάμεως τῆς Ῥώμης ἐπὶ μέγα αὐξηθείσης, τοσοῦτων δ' ἄλλων χωρῶν ὑποταγείσων, τῆς Γαλατίας Τρανσαλπίνης, Γερμανίας, Ἐλουητίας, Βρεττανίας, Ἰσπανίας, Λυσιτανίας, Ἑλλάδος, Μικρῆς Ἀσίας, Αἰγύπτου, ἔπαυσαν βεβαίως καὶ αἱ τῶν ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλατῶν ἐπιδρομαὶ καὶ ἐπαναστάσεις. Ὁ Αὐγούστος τῷ 15 π.Χ. ὑπέταξε καὶ τοὺς εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν Ἀλπεων Βορείους Γαλατικούς λαοὺς. Ἐγένοντο ὀλοσχερῶς ὑπήκοοι τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἄλλοτε τοσοῦτον αὐτοὺς ἐφοβοῦντο, καὶ τοσαῦτα ὑπέστησαν. Τῷ 89 ἔτει ἐδόθη τοῖς Κισπαθανοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ Ῥωμαίου πολίτου, τοῖς δὲ Τρανσπαθανοῖς ἤδη τῷ 49 διὰ Ἰουλίου Καίσαρος. Ἐφεξῆς ἡ Κισαλπίνη Γαλατία ἐγένετο ἐπαρχία Ῥωμαϊκὴ (Provincia), συμπεριληφθείσης τῆς Λιγυστικῆς καὶ Οὐνετίας, καὶ ἐκυβερνᾶτο ὑπὸ ἀνθυπάτου. Ἔσπε αὕτη διέμενε καὶ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων.

Ἰπέστη ἐφεξῆς μετὰ τῆς λοιπῆς Ἰταλίας τὰς εἰσβολὰς τῶν Γερμανικῶν καὶ ἄλλων βαρβάρων ἐθνῶν, ἕως οὗ ἀναγορευθέντος ἐν Παιύτᾳ βασιλέως τῆς Ἰταλίας Ὀδοάκρου τῷ 496 μ.Χ. κατελύθη τὸ Δυτικὸν Ῥωμαϊκὸν κράτος, τῆς τε Ῥώμης ὑποταγείσης εἰς αὐτὸν καὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἰταλίας πόλεων, καὶ καταληφθεισῶν τῶν λοιπῶν χωρῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν. Ὡς ἀνδρείους καὶ ἀξιωμαχοὺς ἄνδρας τοὺς Γαλάτας ἐλάμβανον αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι στρατιώτας εἰς τοὺς πολέμους, πολλοὶ δὲ στρατηγοὶ Ῥωμαῖοι εἶχον τάγματα ὀλόκληρα ἐξ αὐτῶν συγκείμενα. Βαθμηδὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ἐδέχθησαν καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν κατακτητῶν Ῥωμαίων, καὶ τοῦτο κατὰ μέγιστον μέρος συνέβη καὶ ἐν τῇ πέραν τῶν Ἀλπεων Γαλατίᾳ, Ἰσπανίᾳ, Λυσιτανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ὑστερον δὲ συνεχωνεύθησαν οἱ μείναντες μετὰ τῶν ἐπελθόντων Γερμανικῶν καὶ λοιπῶν βαρβάρων λαῶν, καὶ ἤδη Ἰταλοὶ ὄντες καὶ λεγόμενοι ἀποτελοῦσι τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἰταλίας μετὰ τῶν λοιπῶν Λιγυστικῶν ἐθνῶν καὶ Οὐνετῶν.

(*Ἐπιτετα συνέχεια.)